

1. Chuyên đề phòng chống thiên tai ① “Thông tin khí tượng phòng chống thiên tai mới” và thời điểm sơ tán

Từ cuối tháng 5 năm 2026, việc vận hành “Thông tin khí tượng phòng chống thiên tai mới” đã được bắt đầu.

Để giúp người dân dễ hiểu hơn về các hành động cần thực hiện khi xảy ra thiên tai, tên của các thông tin khí tượng phòng chống thiên tai sẽ được công bố kèm theo cấp độ (Level). Ví dụ, “Cảnh báo mưa lớn” sẽ được đổi thành “Cảnh báo mưa lớn cấp độ 3 (Level 3)”. Cấp độ 3 tương ứng với “Sơ tán người cao tuổi và các đối tượng cần hỗ trợ”. Người cao tuổi, trẻ nhỏ, phụ nữ mang thai và người khuyết tật cần bắt đầu sơ tán.

Ngoài ra, cách truyền đạt mức độ nguy hiểm của việc sông ngòi bị ngập lụt cũng sẽ thay đổi. Các cảnh báo và khuyến cáo lũ lụt trước đây sẽ bị bãi bỏ, và cách thông báo sẽ thay đổi tùy theo loại sông. “Cảnh báo lũ lụt” đối với các con sông lớn thuộc diện dự báo lũ sẽ được đổi thành “Cảnh báo nguy cơ ngập lụt cấp độ 3”; đối với các con sông vừa và nhỏ sẽ được đổi thành “Cảnh báo mưa lớn cấp độ 3”.

Các thông tin tương đương Level 4, tức là tình huống cần phải sơ tán khỏi nơi nguy hiểm, sẽ được công bố dưới dạng “Cảnh báo nguy hiểm”. Ví dụ, “Thông tin cảnh báo nguy cơ sạt lở đất” sẽ được đổi thành “Cảnh báo nguy hiểm sạt lở đất cấp độ 4”.

Khi thành phố ban hành Lệnh sơ tán cùng với các thông tin như “Cảnh báo nguy hiểm ngập lụt cấp độ 4” hoặc “Cảnh báo nguy hiểm sạt lở đất cấp độ 4”, mọi người phải nhanh chóng sơ tán đến nơi an toàn.

Các thông tin như “Cảnh báo đặc biệt ngập lụt cấp độ 5” hoặc “Cảnh báo đặc biệt mưa lớn cấp độ 5” cho thấy tình hình đã rất nguy hiểm đến tính mạng và việc sơ tán an toàn gần như không còn khả thi. Có thể bạn đã bỏ lỡ thời điểm sơ tán. Việc ra ngoài để đến nơi trú ẩn là cực kỳ nguy hiểm. Để bảo vệ tính mạng, hãy ngay lập tức di chuyển đến vị trí an toàn hơn trong chính nơi bạn đang ở.

2. Chuyên đề phòng chống thiên tai ② Sử dụng bản đồ phòng chống thiên tai (Hazard Map) và nơi sơ tán khẩn cấp

Khi có thông báo Level 3 – Sơ tán người cao tuổi và đối tượng cần hỗ trợ hoặc Level 4 – Lệnh sơ tán, mọi người sẽ hành động như thế nào?

Có một loại bản đồ gọi là Bản đồ phòng chống thiên tai (Hazard Map), là “tấm bản đồ bảo vệ tính mạng” giúp người dân kiểm tra các nguy cơ thiên tai trong khu vực, địa điểm sơ tán và các thông tin liên quan đến việc sơ tán. Bản đồ phòng chống thiên tai có thể xem trên trang chủ của thành phố. Hãy thường xuyên kiểm tra Hazard Map để nắm được các khu vực nguy hiểm quanh nhà hoặc nơi làm việc, đồng thời chuẩn bị sẵn địa điểm và tuyến đường sơ tán an toàn.

Đối với các hiện tượng như bão, thường có thể dự báo trước vài ngày. Vì vậy hãy chủ động thu thập thông tin thông qua tivi, điện thoại di động, radio hoặc máy tính để chuẩn bị ứng phó với thiên tai.

Sơ tán không chỉ có nghĩa là đến các nơi trú ẩn khẩn cấp do thành phố mở.

Có thể còn những lựa chọn phù hợp hơn so với việc đến các điểm trú ẩn tập trung đông người.

Ví dụ như đến nhà người thân hoặc bạn bè đáng tin cậy đang sinh sống tại khu vực an toàn. Hoặc cũng có thể chủ động lái xe đến khu vực an toàn từ trước. Thành phố sẽ chuẩn bị các “nơi trú ẩn được ưu tiên mở cửa” trong trường hợp thiên tai xảy ra. Đó thường là các trường học, nhà văn hóa cộng đồng và những cơ sở công cộng khác. Hãy kiểm tra thông tin mở cửa trên trang chủ hoặc mạng xã hội (SNS) của thành phố trước khi đi sơ tán.

Nếu kiểm tra Hazard Map và thấy nhà mình nằm trong khu vực an toàn, thì ở lại nhà có thể là lựa chọn tốt nhất trong thời điểm thiên tai.

Ngay cả khi nhà nằm trong khu vực có nguy cơ ngập nước, nếu độ sâu ngập dự kiến dưới 50 cm, có thể vẫn an toàn khi ở trong nhà. Nếu độ sâu ngập dưới 3 mét, hãy sơ tán theo phương thẳng đứng bằng cách di chuyển lên tầng 2 hoặc cao hơn trong nhà.

Ngoài ra, thành phố cũng đã ký kết thỏa thuận với các doanh nghiệp tư nhân để sử dụng làm nơi sơ tán bằng ô tô.

Tại các cơ sở hợp tác như AEON Tochigi, người dân có thể sử dụng tầng thượng hoặc bãi đỗ xe làm nơi sơ tán cho xe trong trường hợp thiên tai. Trước khi di chuyển đến các địa điểm này, hãy kiểm tra thông tin mở cửa do thành phố Tochigi công bố. Nếu sơ tán quá muộn, có thể xảy ra tình trạng đường ngập nước. Vì vậy hãy sơ tán sớm.

3. Thẻ cư trú đặc định đã được triển khai

Đây là thông báo từ Cục Quản lý Xuất nhập cảnh và Lưu trú Nhật Bản. Từ ngày 14/06/2026, việc sử dụng Thẻ cư trú đặc định, tích hợp chức năng của Thẻ cư trú và Thẻ My Number, đã chính thức được triển khai.

Đối tượng áp dụng là người nước ngoài cư trú trung và dài hạn có thời gian lưu trú trên 3 tháng và đã được đăng ký trong Sổ đăng ký cư dân cơ bản, cũng như người có tư cách thường trú đặc biệt.

Tuy nhiên, việc đăng ký thẻ này không mang tính bắt buộc. Người có nhu cầu mới thực hiện đăng ký. Người dân vẫn có thể tiếp tục sử dụng riêng biệt hai loại thẻ như trước đây.

Lợi ích lớn nhất của Thẻ cư trú đặc định là khi gia hạn thời gian lưu trú, dữ liệu My Number sẽ được cập nhật tự động cùng lúc tại Cục Xuất nhập cảnh. Do đó người dân không cần thực hiện thêm thủ tục tại tòa thị chính, giúp các thủ tục hành chính được thực hiện theo hình thức một cửa (One Stop). Ngoài ra, thẻ này cũng có thể được sử dụng như Thẻ bảo hiểm My Number hoặc Giấy phép lái xe My Number.

Tuy nhiên, không thể chỉ nộp đơn xin chuyển đổi sang Thẻ cư trú đặc định một cách riêng lẻ. Việc chuyển đổi chỉ có thể được thực hiện đồng thời khi gia hạn thời gian lưu trú, thay đổi tư cách lưu trú hoặc xin cấp phép vĩnh trú tại quây của Cục Xuất nhập cảnh. Ngoài ra, khi mới nhập cảnh vào Nhật Bản hoặc khi thay đổi địa chỉ do chuyển nhà, người dân cũng có thể làm thủ tục chuyển đổi đồng thời tại quây của tòa thị chính.

Trước đây, Thẻ cư trú thông thường được cấp ngay trong ngày tại Cục Xuất nhập cảnh. Tuy nhiên, đối với Thẻ cư trú đặc định, do cần thực hiện xử lý tích hợp chức năng My Number nên phải mất ít nhất khoảng 2 tuần mới được cấp đến tay người sử dụng.

Ngoài ra, từ ngày 14/06/2026, đối với Thẻ cư trú thông thường (không phải Thẻ cư trú đặc định), các thông tin như thời hạn lưu trú, loại giấy phép, ngày cấp phép, ngày cấp thẻ sẽ được lưu trong IC chip và không còn được in trên mặt trước của thẻ nữa.